

20. MEZENTER VASKÜLER HASTALIKLAR

Prof. Dr. Abdülkadir BEDİRLİ

201. Akut mezenter iskemi (AMİ) nedenleri nelerdir?

- AMİ 4 farklı sebebi olabilir
  1. Arteriyel emboli
  2. Arteriyel trombus
  3. Nonoklüziv mezenter iskemi
  4. Venöz trombus
- Emboli en sık akut mezenterik iskemi neden olup, hastaların %95'inde kardiyak hastalık hikayesi vardır.
- SMA embolisi tüm arteriyel emboli vakalarının %50'sidir.
- AMİ'nin %5-15 arasındaki nedeni mezenterik venöz trombus olup, %95 hastada SMV'de gelişir
- Etiyolojiye bakmaksızın AMİ'de intestinal **mukoza dökülme 3 saat içerisinde**, tam kat **intestinal enfarktüs ise 6 saat içerisinde** gerçekleşir.

202. Mezenter vasküler hastalıklarda klinik nasıldır?

- Akut mezenter iskemi:
  - Şiddetli karın ağrısı (ağrı tipik olarak kolik tarzında olup en şiddetli midabdomende hissedilir)
  - Fizik muayenede yaygın hassasiyet hissedilir.
  - Bulantı, kusma ve diyare eşlik eden diğer bulgulardır.
  - Bağırsak enfarktüsü başlaması ile abdominal distansiyon, peritonit ve kanlı gaita gözlenir.
- Kronik mezenter istemide en yaygın semptom postprandiyal abdominal ağrı ile kilo kaybıdır.
- Nonoklüziv mezenterik iskemi
  - Sıklıkla ileri yaşta karşımıza çıkar.
  - Hastalarda konjestif kalp yetmezliği, akut MI ve dijital kullanımı hikayesi mevcuttur.

- Mezenter arteriyel sistem zengin kollateral ağı sahiptir. Bunlar;
  - Çölyak ile SMA arasındaki superior ve inferior pankratikoduodonal arter
  - İMA'dan SMA'ya doğru Drummond'un marjinal arteri ve Riolan arkı ile akım sağlar.

205. Mezenter vasküler hastalıklar nasıl tedavi edilir?

- Akut mezenterik iskemi başlangıç tedavisi
  - Sıvı resüsitasyonu
  - Sistemik antikoagülan tedavi
  - Metabolik asidozun düzeltilmesi için santral venöz katater, periferik arteriyel katater ve foley katater yerleştirilir.
  - Profilaktik antibiyotik başlanır.
- Emboliye bağlı mezenter iskemik hastalıkta cerrahi tedavinin amacı;
  - Damar içindeki embolinin çıkartılması
  - Arteriyel perfüzyonun yeniden sağlanması
- Mezenter iskemide kullanılan endovasküler tedaviler;
  - Trombotik tedavi
  - Stent
  - Balon dilatasyon
  - Vazodilatatör tedavi

Kaynak

1. Schwartz's Principles of Surgery (11th edition); F. Charles Brunicaardi, Dana K. Andersen, Timothy R. Billiar, David L. Dunn, John G. Hunter Jeffrey B. Matthews, Raphael E. Pollock; McGraw-Hill, New York, 2019. Chapter 35.